

اخبار

افق ۵ میلیارد دلاری تجارت ایران و پاکستان

اگرچه سند پایه تجارت آزاد با پاکستان سالها قبل نهایی شده بود، اما در کارگروه‌های مشترک، مشغول بررسی فهرست کالاهای قابل معامله در قالب تجارت آزاد هستیم.

محمدصادق قنادزاده، معاون ارتقای کسب و کارهای بین‌المللی سازمان توسعه تجارت گفت: در این راستا مذاکرات با پاکستان شروع شده و قرار است در کارگروه‌های مشترک بررسی‌های لازم را در خصوص فهرست کالاهای انجام دهیم.

وی افزود: تعیین فهرست کالاهای موضوع سختی است زیرا هر صنعتی دنبال این است که حداقل امتیاز را به طرف مقابل دهد بنابراین کار کردن روی فهرست کالاهای، فرایند دشواری محسوب می‌شود؛ البته ما به مدل خوبی رسیده‌ایم پیش‌بینی این است تجارت آزاد با پاکستان هر چه زودتر نهایی شود.

قنادزاده با بیان اینکه قرار است مراکز تجاری طی ماه‌های آینده در پاکستان افتتاح شود، اظهار داشت: تاکنون بیشترین سطح تجارت دو کشور نزدیک به ۲.۵ میلیارد دلار بوده است که می‌توان این عدد را تا ۵ میلیارد دلار هم افزایش داد.

ظرفیت یک میلیارد دلاری بازار اسباب‌بازی

صادرات اسباب بازی سال ۱۳۹۹ زیر ۳۰ میلیون دلار بود که در سال ۱۴۰۱ به ۳۸ میلیون دلار رسید و هدفگذاری امسال ۵۰ میلیون دلار است.

محمدرضا زارع سرپرست مرکز ملی صنایع خلاق و فرش ایران گفت: برنامه پنج ساله، صنعت اسباب بازی را با بهره‌برداری از نقطه نظرات بخش دولتی و خصوصی تدوین کردیم که چهار هدف کلان از جمله فرهنگ‌سازی، حمایت از تولید جلوگیری از قاچاق و واردات و توسعه صادرات دارد. وی با اشاره به اینکه فقط تجهیزات اولیه صنعت اسباب‌بازی وارد کشور می‌شود افزود:

در سال ۱۴۰۰ بالغ بر ۱۷.۴ میلیون دلار سهم واردات بود که در سال ۱۴۰۱ به ۱۵.۳ میلیون دلار رسید. زارع عنوان کرد: در سال ۱۳۹۹ معادل ۳۷۶ میلیون دلار قاچاق اسباب‌بازی که از این رقم ۱۵۲ میلیون دلار قاچاق اسباب‌بازی الکترونیکی بود ضمن اینکه بازار اسباب‌بازی در ایران از ظرفیت یک میلیارد دلار برخوردار است، افزود: گردش مالی جهانی بازار اسباب‌بازی ۱۰۰ میلیارد دلار است که سهم این گردش مالی در ایران ۳۰۰ میلیون دلار است.

وجود ندارد با مشکل مواجه شده و نباید تجربیات قبلی را دوباره تکرار کرد. دو فوریت تشکیل وزارت بازرگانی ۱۲ اردیبهشت‌ماه سال جاری در مجلس به تصویب رسید و با تصویب این لایحه در کمیسیون مربوطه در یکم خردادماه به صحن علنی مجلس ارجاع شد اما با گذشت ۶ ماه که این لایحه در دستور کار صحن مجلس قرار گرفت، نمایندگان رأی به مسکوت ماندن آن دادند.

تحلیل بار منفی به دولت

حسین عابدیان از فعالان اقتصادی درباره ایجاد وزارت بازرگانی و نظری که نمایندگان مجلس در این خصوص داشتند به «ایران اقتصادی» گفت: اگر قرار است دولت در خصوص وضعیت بازار تصمیم‌گیری کند، قاعدتاً باید اختیار عمل هم داشته باشد؛ زمانی که دولت خواهان ایجاد وزارت بازرگانی است و بارها این موضوع را درخواست کرده است، ضرورت داشت که نمایندگان مجلس همراهی لازم را داشته باشند. مگر می‌شود دولتی بخواهد بازار و تجارت خود را کنترل کند و نمایندگان مجلس اجازه ندهند که برای این حوزه وزارت مستقل شکل بگیرد.

او با بیان اینکه نمایندگان مجلس به صحبت و خواسته‌های کارشناسی توجه نکردند، تصریح کرد: مسکوت ماندن این لایحه برای دولت سیزدهم بار منفی دارد چرا که در شرایط سخت تحریم مجبور است از توان یک وزارتخانه (وزارت صمت) که به خوبی ادغام در آن صورت نگرفته است، استفاده کند. معتمد شرایط فعلی ادامه خواهد داشت و بازار نمی‌تواند در مسیر مطلوب قرار گیرد، از همین رو امیدوارم که نمایندگان مجلس برای آینده پاسخگو باشند. هفته گذشته در گفت‌وگوهایی که با نمایندگان مجلس داشتیم اکثر آنها موافق ایجاد وزارت بازرگانی بودند و حتی برخی از اعضای هیأت‌رئیس مجلس عنوان کردند برای آنکه جلوی بهانه‌جویی دولت سیزدهم گرفته شود قطعاً با ایجاد این وزارتخانه موافقت خواهیم کرد، اما دیدیم که روز گذشته چنین اتفاقی رخ نداد.

خلف‌و‌عده‌رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس

چندی‌پیش محمدرضایورابراهیمی، رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس در هشتمین نشست هیأت‌نمایندگان اتاق بازرگانی تهران با اشاره به ادغام و تفکیک‌های چندباره وزارت صنعت و معدن و وزارت بازرگانی، از ایجاد وزارت بازرگانی تا پایان سال جاری خبر داده و گفت: رئیس‌جمهور به این نتیجه رسید که حجم فعالیت‌های وزارت صمت چنان گسترده است که امکان ادامه این وضعیت وجود ندارد. از همین رو، لایحه‌ای در دولت تهیه و به مجلس ارائه شد. در ماه‌های گذشته کلیات آن به تصویب رسید و این لایحه به کمیسیون تخصصی ارجاع شد. پیش‌بینی و برآورد من این است که لایحه تشکیل وزارت بازرگانی طی دو هفته آینده در مجلس به تصویب می‌رسد و در نیمه اول زمستان امسال این وزارتخانه احیا و شروع به کار خواهد کرد.

اسقاط سالانه ۵۰۰ هزار خودروی فرسوده

با توجه به امضای تفاهتنامه همکاری ستاد نوسازی ناوگان و اسقاط خودروهای فرسوده و انجمن صنفی مراکز اسقاط، هدف اصلی این ستاد برنامه‌ریزی و نوسازی ناوگان فرسوده کشور و از رده خارج کردن خودروهای فرسوده است.

مهران سالاریه رئیس ستاد نوسازی ناوگان و اسقاط خودروهای فرسوده از برنامه‌ریزی این ستاد برای اجرای برنامه هفتم و اسقاط سالانه ۵۰۰ هزار خودرو فرسوده خبر داد و گفت: بر اساس مصوبه مجلس سالانه باید ۵۰۰ هزار خودرو فرسوده از رده خارج شود که این رقم با روند فعلی اسقاط خودروهای فرسوده قابل تحقق نیست.

رئیس ستاد نوسازی ناوگان و اسقاط خودروهای فرسوده با بیان اینکه تفاهتنامه مذکور یکی از کام‌های لازم در راستای شتاب گرفتن اسقاط خودروهای فرسوده است، افزود: قطعاً انجمن اسقاط خودروهای فرسوده می‌تواند نقش مهمی در این زمینه داشته باشد که بر این اساس نیاز است ضمن اصلاح فرایندها مشکلات این حوزه به صورت تخصصی بررسی و اصلاح شود.

وی خاطرنشان کرد: انجام بازدیدهای ادواری از مراکز اسقاط، برخورد با تخلفات در این حوزه، ارائه پیشنهاد برای ارتقای استانداردها، ارتقای فناوری‌های حوزه اسقاط و اطلاع‌رسانی و فرهنگ‌سازی در این زمینه مهمترین وظایف انجمن صنفی مراکز اسقاط است.

ضرورتی بنیادین

کارشناسان اقتصادی بر این امر تأکید دارند که شرایط موجود کشور به وزارت بازرگانی نیاز دارد؛ وزارتخانه‌ای که در خصوص تجارت خارجی، بازار و معیشت مردم به صورت مستقیم تصمیم بگیرد

عکس: علی محمدی / ایران

مسکوت ماندن لایحه تشکیل وزارت بازرگانی با رأی نمایندگان خانه ملت مجلس مسئولیت مشکلات تنظیم بازارها را می‌پذیرد؟

چندی پیش محمدرضا پورابراهیمی، رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس با اشاره به ادغام و تفکیک‌های چندباره وزارت صنعت و معدن و وزارت بازرگانی، از احیای وزارت بازرگانی تا پایان سال جاری خبر داده و گفته بود: رئیس‌جمهور به این نتیجه رسید که حجم فعالیت‌های وزارت صمت چنان گسترده است که امکان ادامه این وضعیت وجود ندارد. از همین رو، لایحه‌ای در دولت تهیه و به مجلس ارائه شد

کارشناسی موافق این تفکیک نبودیم اما دولت متقاضی آن بود و معتقد بود برای ادامه کار به آن نیاز دارد. از سوی دیگر به لحاظ زمانی در اواخر سال سوم فعالیت دولت هستیم و تشکیل یک وزارتخانه جدید و تفکیک یک وزارتخانه، دولت را یک‌سال درگیر می‌کند و تولید و توزیع کالاهای اساسی به مشکل برمی‌خورد تا جایی که ممکن است معیشت مردم به خطر بیفتد.

او ادامه داد: ما نمی‌توانیم بگوییم بخشی از کشور متولی صنعت و بخشی متولی بازرگانی باشد، چرا که ممکن است به محض کاهش یک کالا در بازار ناشی از هر دلیلی، واردات بی‌رویه صورت گیرد که با شعار سال همخوانی ندارد؛ البته منظور این نیست که معتمد باشیم وزارت واردات تشکیل می‌شود اما قطعاً با تجربه خوبی که در این زمینه

کلات در مجلس یازدهم در جریان بررسی درخواست مسکوت ماندن لایحه دوفوریتی تشکیل وزارت بازرگانی برای ۶ ماه گفت: تفکیک وزارت صمت موضوعی حساس و اساسی است و مجلس باید نسبت به آن تصمیم‌گیری کند، مجلس در زمان حساسی قرار دارد و باید برای این موضوع تصمیم‌بگیرد.

ادعای به خطر افتادن معیشت مردم

سیدمحسن دهنوی، نماینده مردم تهران، شمیرانات، ری، اسلامشهر و پردیس در مجلس شورای اسلامی به عنوان نماینده خود پرسد. دولت سیزدهم از ابتدای فعالیت خود خواهان احیای وزارت بازرگانی بود و بارها این موضوع را در صحن علنی مجلس و محافل اقتصادی تأکید کرد و حتی ۱۰ اردیبهشت‌ماه سال جاری و حتی قبل از آن که نمایندگان مجلس می‌خواستند وزیر سابق صمت را استیضاح کنند، این امر را متذکر شده بود.

فراموشی و حذف ۳۸ سال تجربه

از سال ۱۳۵۲ تا ۱۳۹۰ یعنی به مدت ۳۸ سال وزارت بازرگانی در کشور وجود داشت، اما وزارت بازرگانی در سال ۱۳۹۰ با هدف رونق تولید با وزارت صنایع و معادن ادغام شد، با وجود این ادغام، اهداف مورد نظر محقق نشد زیرا حوزه عمل گسترده‌ای

برای یک وزارتخانه تعیین شد که هیچ وزیری امکان اداره این وزارتخانه را نداشت و ندارد، به همین دلیل در ۱۲ سال گذشته ۶ وزیر و ۳ سرپرست برای این وزارتخانه عوض شد. همین گستردگی حوزه عمل باعث شده که هیچ وزیری بیش از ۲ سال امکان ادامه کار در این وزارتخانه را نداشته باشد. بر اساس مطالعات انجام شده در ۵۰ کشور وزارت بازرگانی از وزارت صنایع جداسد و در ۵۰ کشور این دو وزارتخانه با یکدیگر ادغام شده‌اند اما واقعیت کشور این را نشان می‌دهد که یک وزیر نمی‌تواند ۶۶ واحد و ۳۵ دستگاه ملی در کنار ۳۱ واحد استانی را اداره کند.

برش

لایحه دوفوریتی برای مسکوت ماندن

نمایندگان مجلس ماه‌های طولانی است که وقت‌کشی کردند و لایحه ایجاد وزارت بازرگانی را معطل گذاشتند و در نهایت هم روز گذشته در جریان رسیدگی به درخواست ۴۳ نفر از نمایندگان برای مسکوت ماندن لایحه دوفوریتی تشکیل وزارت بازرگانی به مدت ۶ ماه با ۱۵۴ رأی موافق، ۷۵ رأی مخالف و یک رأی ممتنع از مجموع ۲۴۱ نماینده حاضر در جلسه، با این پیشنهاد موافقت شد.

نصرت‌الله پژمانفر، نماینده مردم مشهد و

رشد تولید خودروی سنگین

بررسی آماری تولیدی خودرو سازان حاکی از آن است در هشت ماهه ابتدای سال گذشته تولید خودروی سنگین (کامیونت، کامیون و کشنده) در بخش‌های خصوصی و دولتی ۱۹ هزار و ۶۰۶ دستگاه و در ۸ ماهه امسال ۲۴ هزار و ۷۶۳ دستگاه بود که بر این اساس تولید این خودروها در ۸ ماهه ابتدای امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۲۶ درصد رشد داشت.

در سال ۱۳۹۹ در مجموع ۳ هزار و ۱۷۹ دستگاه خودرو سنگین و در سال ۱۳۹۸ در مجموع هزار و ۹۴۸ دستگاه خودروی سنگین تولید شده است. اساس رشد تولید خودروهای سنگین در سال ۱۴۰۲ نسبت به سال ۱۴۰۰ در مجموع ۲۵۱ درصد نسبت به سال ۱۳۹۹ در مجموع ۶۷۹ درصد و نسبت به سال ۱۳۹۸ در مجموع ۱۱۷ درصد بوده است.

درصد رشد بخش‌های دولتی و خصوصی در آبان ۱۴۰۲				
نوع محصول	۱۴۰۱	۱۴۰۲	درصد رشد	تولید انواع خودرو، بخش دولتی و خصوصی (دستگاه)
سواری	۱۰۵،۵۰۰	۱۰۱،۰۰۵	-۴	تولید انواع خودرو، بخش خصوصی (دستگاه)
وانت	۱۲،۷۹۶	۱۵،۶۵۷	۲۲	تولید انواع خودرو، بخش دولتی (دستگاه)
ون	۴۶۳	۲۶	-۹۵	تولید انواع خودرو، بخش خصوصی (دستگاه)
مینی بوس و مینل باس	۱۱۲	۴۸	-۵۷	تولید انواع خودرو، بخش دولتی (دستگاه)
اتوبوس	۱۲۲	۱۱۶	-۵	تولید انواع خودرو، بخش خصوصی (دستگاه)
کامیونت، کامیون و کشنده	۳،۵۲۳	۳،۰۵۲	-۱۳	تولید انواع خودرو، بخش دولتی (دستگاه)
جمع کل خودرو (دستگاه)	۱۲۲،۵۳۸	۱۱۹،۰۰۹	-۳	تولید انواع خودرو، بخش خصوصی (دستگاه)

درصد رشد بخش خصوصی در آبان ۱۴۰۲				
نوع محصول	۱۴۰۱	۱۴۰۲	درصد رشد	تولید انواع خودرو، بخش خصوصی (دستگاه)
سواری	۱۲،۴۷۷	۱۲،۲۸۲	-۱۵	تولید انواع خودرو، بخش دولتی (دستگاه)
وانت	۲،۸۹۲	۲،۸۲۲	-۲۴	تولید انواع خودرو، بخش خصوصی (دستگاه)
ون	۲۹۵	۲۵	-۹۱	تولید انواع خودرو، بخش دولتی (دستگاه)
مینی بوس و مینل باس	۱۱۱	۴۸	-۵۷	تولید انواع خودرو، بخش خصوصی (دستگاه)
اتوبوس	۵۸	۵۷	-۲	تولید انواع خودرو، بخش دولتی (دستگاه)
کامیونت، کامیون و کشنده	۱،۸۱۵	۱،۷۵۳	-۳	تولید انواع خودرو، بخش خصوصی (دستگاه)
جمع کل خودرو (دستگاه)	۱۸،۰۱۸	۱۷،۰۰۹	-۵	تولید انواع خودرو، بخش دولتی (دستگاه)